

ELSE ANDERSEN

Offentliggjort d. [11. april 2016](#)

Else Andersen blev født i Holme og boede på Engvej i sin barndom (1920'erne og 30'erne). Erindrungen er indsendt af Højbjerg-Holme Lokalhistoriske Arkiv.

GAMLE PROFILER I HOLME

Else Andersen, om sine erindringer, i foredrag på Sognegården den 24. februar 1994.

BEBOERE PÅ ENGVEJ

Originaler i ordets bedste betydning og det er jo slet ikke et dårligt ord, og der var rigtig mange i Holme. Nu hedder det så markante personligheder. Holme har været et godt sted for børn at vokse op i. Alle kendte alle, man kom bare, og hvis ens nabokone lå og sov, kravlede man bare op til hende, og jeg kan huske, at vor nabokone, det var Marie, hun sagde engang, jeg lå ved hende: "Else, luk skuffen". Jeg kikkede op på kommoden, der var ingen skuffer, der stod åbne, det kunne jeg ikke forstå, jeg fandt så ud af, at jeg bare skulle tie stille. Og Marie hun var gift med Frederik, nogle pragtfulde mennesker. Frederik var nok lidt af en original, det var de nok alle sammen mere eller mindre, han var i hvert fald en markant personlighed.

Så går vi hen ad vejen Engvej, og der boede Niels Rasmussen og Anton Rasmussen og søster Laura, Jeg tror, vi kender dem bedst, hvis jeg siger bror Niels og bror Anton. De havde et gartneri og kørte på torvet om lørdagen. Det gjorde bror Niels, og han havde en hest, der hed Hans, og den kendte vejen til torvet, og den kendte også vejen hjemad, Så når Niels skulle hjem, satte han sig bare op, og så gik hesten, og så faldt bror Niels i søvn. Da han kom til "Mogenslykke", stod der nogle Holme-mænd og arbejdede ved vejen, og han sad jo bare der og sov, han lignede fuldstændig "Ridderen af den bedrøvelige skikkelse", den kan I nok huske, ikke? Så vendte de vognen, og så gik hesten tilbage til torvet, så det var en flov kusk, der vågnede op derinde.

Holme var jo også noget specielt, for den havde mange mærkværdigheder. Lidt henne ad gaden der boede så "Baronen". Jeg ved ikke, hvorfor vi kaldte ham Baronen, han var en nydelig mand, og han talte vist aldrig med nogen, men han var der jo så.

Og så var der – åh ja – så har jeg også glemt nogle gamle mennesker; det var Træskomanden, han hed Per og hun hed Ane Marie. De boede deroppe hvor senere Jørgen Skov boede. Nogle dejlige gamle mennesker, og hun havde altid kyse på, og så havde hun søndagskyse og så havde hun sort satin-forklæde. Når man kom derop, fik man et æble, det havde de i den nederste skuffe i deres skab, og det smagte fantastisk – af naftalin – og jeg syntes, når jeg fik nogle æbler der ikke smagte mærkeligt nok, så var det ligesom der manglede noget.

Så fortsatte man ... og Trine, de var også et par markante personligheder, eller i hvert fald han. Vi børn elskede at drille ham, og han lod sig drille. Og hvor vi så løb, og han kunne ikke løbe os ind, han tabte piben, og han skældte ud. Og jeg fik simpelthen så mange skældud af min mor og far, for han kaldte mig for jomfru næsvis, jeg kunne ikke forstå, hvorfor han gjorde det. Det var så dem.

Så kom vi hen til sypigen, Marie-sypigens hus, det har Vagn talt meget om her og om Marie-sypigens mor, der hed Louise. Hun var det man i rigtig gamle dage kaldte lærermor, det vil sige hun var lærer for småbørn, underviste småbørn.

BEOERE PÅ M.P.HANSENS VEJ, HOLME BYVEJ OG I BJØDSTRUP

Og så drejer man – ja jeg ved ikke – skal vi dreje til venstre og lige tage "blindtarmen" M.P.Hansens Vej med? Der havde man et par krigsveteraner, Jens Lindberg og Andreasen, men dem har jeg ikke kendt meget til, men de var der jo i hvert fald også. De kendte også hinanden, alle sammen kendte hinanden mere eller mindre.

Og så kom man op til Brugsforeningen, der havde vi jo Herluf og Helen Petersen og ham som ... i nummer 2, som sidder her også, de havde fire dejlige unger. Skønne lyshårede unger, som vi også har kendt meget godt.

Og ved siden af, der var jeg så heldig og bo på centralen, var ansat under Jydsk Telefon og var centralbestyrer på Holme central, og boede ved siden af Alfred fyrbøder og hans kone Erna, og alle deres dejlige børn voksede op, men jeg kendte kun de tre af dem.

Så skal vi jo selvfølgelig den anden vej. Så kan vi tale om Fynbo Hans, ham har alle nok kendt. Han var også meget speciel, ja han var faktisk en original, et dejligt, dejligt menneske. Hans kone hed Marie, hun var russisk fyrstinde, ja, I skal ikke tro, det var ganske almindelige mennesker, der boede i Holme alle sammen. Hans havde været ungkarl i utrolig mange år, og det var sent hun giftede sig. Hun havde været verden rundt, boet i Amerika nogle år, men som hun sagde, hun var en meget fornem dame med parasol og knapstøvler helt op til knæene og med gevandter og sådan noget, men så sagde hun: "Jeg har aldrig haft det så godt nogen steder som jeg har det med Ha -ans". Hun sagde ikke Hans men Ha -ans, så det brugte vi jo også alle sammen.

Fiskepeter kendte vi jo også alle sammen, og så – de står nok ikke i rækkefølge, de mennesker jeg kommer med, men så kan jeg omtale sådan een som Rasmus M., han var Gårdejer og Sognerådsformand, en rigtig, rigtig typisk venstremand og et pragtfuldt menneske.

Så var der Michael Mikkelsen, jeg kan se, at én af hans døtre er her, jamen altså, der var så mange børn, så jeg tror alle vi børn har gået i klasse med én eller anden ude fra Michael Mikkelsen. Det var et utroligt gæstfrit hjem at komme i, og det var altid en lykke, at komme ud til jer. Der var én, som jeg ikke var så gode venner med. Han hed Frode (var det dig ?), og det var fordi, ude ved jeres hæk, der var violer, og der plukkede vi altid violer, og så kom Frode en dag og sagde, at han ikke ville ha', at vi stjal deres violer, og der var hundrede tusinder, så det kunne såmænd ikke ses, om vi havde taget 30, men vi blev aldrig gode venner.

Så havde vi længere oppe i byen Eriksen. Han var kromand, og han var lillebilchauffør. Der var ingen i verden, der kunne danse forkert om som Eriksen. Han kunne danse forkert om, han tog simpelthen damerne på rad og række og dansede med alle, så var der ikke gjort forskel på nogen, og når han dansede sådan rigtigt vildt og inderligt, så han fuldstændig, fuldstændig stiv ud. Kan I godt huske det?

(Jeg kan nu godt li', at I tror, jeg er fuld af løgn, hvad jeg står og siger, jeg har en lillebror, der sidder her, han har sagt, han vil sige det er løgn, alt hvad jeg siger, men det kan han altså ikke). Det var helt fantastisk, han kunne også få lov til, at bære en på gulvet. Men jeg har også prøvet at danse med ham, det var virkelig spændende. Men ved I hvad, der var også en, der dansede næsten lige så godt, og det var Johannes Hansen, ham kaldte vi Stalin. Jeg ved godt, at hans søn er her, men jeg har fået lov til at kalde ham Stalin. Hans kone hed Klara, det var også gode Holme-borgere.

Så var der også Anders Hansen og Frida, bette Frida, hun var også sådan et dejligt menneske. Hun var, som mange af os efterhånden bliver, ligeså bred som hun var høj, men en glad, glad dame, der var et par børn Sven Åge og Tove, og det var også et dejligt sted at komme.

Så var der også sådan en som [gartner] Trolle Voldby, som også var en meget markant personlighed her i Holme, det var Gerda min veninde, der gjorde mig opmærksom på Trolle, for en gang om året var der dilettant i Holme, så var det vel nok Trolle Voldbys dage. Han var fantastisk, når der var dilettant, han var i øvrigt meget velbegavet; han var, ja, hvad var han? Han var ikke en tumbe, det var han ikke, men han kunne ikke komme frem med hans ligninger på de rigtige steder, men også et dejligt menneske, som alle andre i Holme for øvrigt.

Aksel Nielsen gårdejer og, det kan godt være I synes det er halvkedeligt, for de var alle sammen nogle dejlige mennesker, det var Fru Nielsen også. Der hentede vi æg. Jeg kan især huske, under krigen hentede vi frisklagte æg til næsten ingen penge ... hvis vi har givet 10 øre stykket, så tror jeg ikke, vi har givet mere. Når vi så kom op til kroen, hvor tyskerne boede, så var de ved at flå den kurv med æggene ud af hånden af en. De ville give I krone stykket, men vi handlede jo ikke med tyskere, det gjorde man jo bare ikke.

Så kommer Karlo Therkelsen og Birgitte og Kirsten. De boede nede ved branddammen, hvis det siger nogen noget, for der er ikke meget branddam i dag. Men nu, det er altså den store gård der lå deroppe, Og Kirsten hun blev tidlig enke, hendes mand hængte sig, så hun måtte klare det hele, og hun gjorde det indtil Birgitte blev forelsket i Karlo, og de blev gift. Karlo og Kirsten var et par utroligt arbejdsomme mennesker ... Kirsten var helt utrolig.

Så kan vi gå en tur til Bjødstrup, der var Alfred Madsen. Alfred Madsens søn er her for øvrigt også, har jeg set et eller andet sted, han hedder Søren. Alfred Madsen var formand i Brugsforeningen, og gik meget til folkedans med sin kone Marie.

Men så kommer skomageren – Skomageren og Gertrud. Og skomageren, han havde noget helt specielt. Han var skomager og han var købmand og han var brugsforeningsuddeler i samme lille hus [Kalkærvej 6], og så havde han Gerda, der sidder der – min barndomsveninde – så får jeg igen sommerfugle i maven.

Præsten kan vi godt gå lidt hen over. Han hed Aage Knudsen. Han var en helt anden præst end Kirsten (Hald), men det var det jo nok der 20'erne og 30'erne, da var præsten sådan en der stod deroppe og vi andre dernede. Men det jeg kender bedst ved præsten, jeg var ansat på telefoncentralen, og præsten var utrolig svag. Der kom vi nok til at snakke mest sammen, der var bare det forfærdelige ved det, jeg måtte jo ikke fortælle et eneste, selv om det var mig, der snakkede, men det gik jo altså også.

Så kom Henry Buchdahl, skraber, barber og musiker. Han var vel nok ... i Holme, en dejlig ung mand. Jeg ved ikke hvordan han var kommet galt af sted med sit ene ben, han fik det vel knust et eller andet sted, han var stivbenet, men det generede ham i hvert fald ikke, han spillede til bal, og hvis der var bal på Holme kro, så dansede han hele tiden, han var en utrolig glad mand. Han startede en barberforretning ovre på P. Langs Vej, og de unge mennesker kom der, og holdt meget grin med ham, de drillede ham meget, og han lod sig drille, det kunne vi tale om fra nu af og til juleaften, men det er der ikke nogen der vil høre på.

Så tager vi igen på tur til Bjødstrup. Der har vi Anna Broholt, Broholtgården, ja hvad er det, det var en stor gård, dengang jeg var barn syntes jeg, og også da jeg var ung og kom der. Anna Broholt var en dejlig kone. Der var tre børn; jeg tror det var Karen og Jens og Bonde. Bonde har jeg ikke set i mange år, men jeg ved, han er kommet her i foreningen. Men hun var en dejlig kone, og det var et dejligt sted at komme.

HOLME SKOLE

Jeg tager så skolen. Inspektør Gadborg kan der nok siges meget om, jeg var glad for ham, men der var mange, der ikke var glad for ham.

Men én ting var givet, hvis Gadborg kom gående op igennem byen, så tror jeg ikke der er nogen som helst der har glemt, hvordan han hilste på folk, for det var sådan. Og så stod vi andre sådan. Og vi skulle lige prøve på at lade være, så fik vi det at vide næste gang. Men jeg var altså meget, meget glad for ham, og hvis man var velforberedt, når man kom i skole, så havde man det rigtig godt med ham. Der var mange, som ikke var så glade for ham, men det er så en helt anden sag.

Men den bedste lærer vi havde, det var Kristensen, ham elskede vi, faktisk hver og en. Han var et skønt, skønt menneske, og han var en god pædagog, han var alle tiders. Og gud hvor vi drillede ham, og gud hvor han blev rasende. Og han smækkede øretæver, og I kan tro, det var ikke morsomt. For hans to sønner, Ejner og Vagn, det har de fortalt mig som voksne mennesker, da de gik i skole, de gik ikke i samme klasse, men de blev altid anbragt på 1. række, og før Kristensen stak øretæver til nogen, så fik Ejner eller Vagn en på "tosken", for der skulle ikke komme nogen og sige, at han slog andres og han ikke slog sine egne. Det har i hvert tilfælde ikke været morsomt, men han slog aldrig på vi piger, det gjorde han altså ikke, men han var ret hård. Jeg kan også godt fortælle om, at når man så havde været ... flink i skolen eller i klassen hos lærer Kristensen, så fik man lov til at se et album han havde med billeder. Han havde rejst som ganske ung mand næsten over hele verden, som man ellers ikke gjorde dengang, eller i hvert fald i Europa. Og da havde han så sendt billeder, prospektkort som man køber, og dem havde han så sendt hjem til sin kone, og dem fik vi så lov til at sidde og kigge på og blade i, og der stod jo ... derhen og så videre, og hvis man så var rigtig smart, som nogle af os var, så kunne man pille dem ud og se hvad der stod bagpå, og det var spændende, for der havde han jo skrevet til sin kone. Og han skrev: "Har lille Aage det godt?" Lille Aage var jo, da jeg var en stor pige, en flot voksen ung mand, så det var jo spændende at læse alt det der. Der har jeg også været så heldig at komme, da jeg var voksen, og det var et pragtfuldt hjem at komme i som alle andre i Holme.

Så havde vi lærer Poulsen, ja, hvornår han rejste derfra, ved jeg ikke, men jeg har i hvert fald haft ham i et par klasser. Han var meget speciel, han var nok en god lærer, jeg har ikke ret meget at sige om ham, der var rigtig mange, der var glade for ham, det var nok især drengene, det var mest dem, han tog sig af. Vi havde ham til fysik, og på daværende tidspunkt var det i hvert fald ikke pigefag. Men det var lærer Poulsen, og så var man blevet så moderne i Holme skole, at man skulle have sløjd. Så skete der det at lærer Poulsen fik et mavesår og var hjemmefra i meget lang tid, og så fik vi en vikar, og det var så lærer Jørgensen. Og lærer Jørgensen havde været snedker, før han læste til lærer, så da havde vi jo en lærer, der var rigtig god til sløjd. Han kunne bare det hele, Lærer Poulsen havde været på et kursus, inden han blev syg, så der blev jo noget der med at Poulsen, som egentlig skulle have været sløjdlærer, han blev det slet ikke nu, så blev det lærer Jørgensen, der overtog det nu, det var han alle tiders til.

Han blev senere kirkesanger, og vi har i vores familie derhjemme været på nært hold. Min far og fru Jørgensens far har arbejdet sammen ved Statsbanerne, så vi fik et meget nært forhold til dem og kom der meget. Fru Jørgensen, der har boet i Sunds nogle år, hun er flyttet hertil igen og ville gerne have kommet her i dag, men Jørgensens lillesøster har 75 års fødselsdag, så der måtte hun jo derned. Men han var også en god lærer.

Så havde vi lærerinderne, frøken Rasmussen, det sagde vi, når hun hørte på det, men ellers sagde vi faktisk moster Agnes, og det var fordi hun var jeres moster, ikke også? Og hun var faster til Jens Rasmussens børn, og de sagde faster Agnes, og hvad sagde vi mere til hende? Tante Ras sagde vi også ... hende drillede vi også. Så var der frøken Dam, hun var fantastisk til små børn, så hun havde første-klasserne, det var hun rigtig god til, Og hvem kom der så? Fru (? Kam) har jeg aldrig haft, Frøken Præstrup døde meget ung, jeg kan ikke huske ret meget om hende, men jeg kan huske, jeg havde hende til håndgerning, og det har vi altså også haft frøken Rasmussen til. Jeg var i hvert fald ikke ret god til håndgerning, Men jeg var sammen med frøken Rasmussen til vores 50 års skolejubilæum, og da sad jeg faktisk og pralede af, hvor utrolig dygtig jeg er til håndarbejde, og det havde hun lidt svært ved at tro på, og jeg ville da ønske, at jeg havde haft noget med og kunne vise hende, for jeg er faktisk god til håndarbejde, det vil jeg da have lov til at sige, Men så ved jeg ikke, om jeg har mere jeg kan prale med om det der. Hvem er der så flere af lærerne? Jeg synes, der må være nogle mennesker, jeg er hoppet forbi, eller gået lidt let hen over. Men, ved I hvad, det er også fordi, jeg har været i Holme i nogle dage, og siddet og læst det hele op fra en ende af, og det skulle jeg nok ikke have gjort.

OFFENTLIGE TRANSPORTMIDLER

Og hvem kan vi så – Har vi snakket om bøfferne? Nej, jeg tror vi tager bøfferne, Først var der den gamle bøj, så var der den rigtige bøj, og så var der den lille bøj. Jeg ved ikke hvorfor vi kaldte dem det, det ved jeg altså ikke, men det blev der nok også lavet om på, for den gamle bøj kaldte de også for Borgmesteren, og jeg vil da også ha' lov at sige noget om Borgmesteren. Han blev nok kaldt Borgmesteren for ... Vi havde jo boet her i Holme, når vi skulle til Aarhus, var det med en rutebil, der kom ude fra Torrild, han hed Viggo, ham der kørte den, Den kørte én gang om dagen, Torrild-bybus som vi sagde, den kunne vi komme med til Aarhus ved 1-tiden og hjem igen ved 5-tiden. Det var den forbindelse vi havde. Så kunne vi gå ned til Balagervej og tage bussen, og vi kunne gå ned til Stationsvej, ned til Stationen – Odderbanen – og tage toget.

Jørgensen gjorde et kæmpe arbejde for at få busserne til Holme, og han fik det; han rendte alle honoratiores på dørene for at få busserne til Holme. Jeg kan tydeligt huske, da de kom kørende den første gang med flag på, Der var jo så rigtig mange: Der var Borgmesteren fra Aarhus, så var der vores egen Borgmester – altså bøffen – og så har der selvfølgelig været Rasmus M. Og så skulle de bagefter på Kro, jeg tror de skulle på Kragelund og spise, og der blev holdt taler og der var ting og sager, Men der var ikke én, der så meget som så til den side vores egen Borgmester han var, det synes jeg vel nok var synd, for det var ham, der havde gjort arbejdet for det.

“DEN TYKKE SMED”

Og så har vi den ... tykke Smed – undskyld udtrykket – han hed Christiansen, han boede lige ved siden af centralen, hvor jeg boede dengang, Og jeg kan godt forstå, han blev kaldt den tykke Smed, han var en ordentlig stor tyk bamse, han var et dejligt menneske, men gud hvor han drak, han drak utroligt meget. Når han så blev fuld, gik han rundt til alle mennesker. Han gik bare ind og satte sig, og jeg kan huske, han kom hjem hos min far og mor, og når Christiansen kom; det var der ikke noget og gøre ved, han satte sig i en stol og så satte han sig godt tilbage og så snakkede han. Der var ikke noget med at han fik en øl eller noget som helst. Så snakkede han en times tid, og så gik han igen. Men han kom engang hos en af bønderne i Holme, og de sad rundt omkring bordet i køkkenet, de spiste mælk og brød – man fik rugbrødsterninger med mælk, det var sådan en god gårdmad og få – han kunne ligeså godt være fuld om morgenen som om aftenen, og så spurgte de ham om han ville have noget at spise, men han sagde: “Nej tak, sådan nogle dykænder, der er sgu ikke noget for mig, så jeg må hellere gå.” Og det gjorde han så. Men han startede en cykelforretning, og havde en masse børn, nej, det passer ikke der var syv børn, det var såmænd ikke så galt dengang. Men der havde vi jo også alle sammen nogle dejlige skolekammerater der. Han havde en dygtig kone, der hed Ingeborg. Hun var meget, meget dygtig, det gik udmærket, De havde arvet en grusom masse penge. Jeg skal aldrig glemme ... da han kom hjem fra byen og havde arvet penge og møbler, og de havde været, tænk dog, undervejs i otte dage, altså flyttefolkene. Alle var høne-plakatfulde, og det var Annas far og min far, de måtte altså gå og bære alting ind, og så kom folk jo og så videre, og det gjorde man, man hjalp hinanden alle steder, og der var aldrig noget om at man skulle – man skulle for eksempel ikke bestille en kogekone. Man sagde til naboen, kommer du og hjælper, og det gjorde de, og når naboen så skulle have noget andet, så gik ens mor derover. Og var der nogen, der var syge, så var det helt naturligt, at man hjalp hinanden. Det var et pragtfuldt samfund.

RASMUS GUNDESTRUP, RAS-KNEJDEN OG FRU SØGAARD

Så er der Rasmus Gundestrup og Ras-knejden. Altså Ras Gundestrup og Petrea og de havde en stor gård, den kender I godt, i dag Stengården, der sker en masse deroppe, noget aktivitets eller noget i den retning. Der er ungdomsskole, vi har været deroppe på sådan en byvandring. Men der boede Rasmus Gundestrup, og når de holdt gilde, det var ikke bare en dag, det var mange dage, og der var rigtig festivitas, så det baskede til noget. De gik nok lidt efter at tit så kom bønderne første aften, og som bønderne sagde dengang, så kom dem i husene, det var altså sådan nogle som os den næste dag, og jeg har mange gange været deroppe trediedagen og spise levninger, og jeg har aldrig så mange gange fået sur fløde, som jeg har fået deroppe. Men de gjorde det da af et godt hjerte.

Vi havde også en original, der kom her til Holme, og det var Tække-Hans. Han var ikke Holmebo, men jeg kan ikke lade være med at snakke om ham, for han hørte til alle steder, og vi har næsten alle sammen stråtag dengang. Jeg kan huske, at han fortalte, at da han skulle tække oppe hos Ras Gundestrup – når han skulle tække hos folk, så boede han der de tre dage, det tager at tække – han stod tidlig op, og så kom han ind til Petrea om formiddagen og sagde, klokken er ved at være 10, og jeg har ikke hørt, der er nogen, der har kaldt på mig. Nej, sagde Petrea, men hvorfor er der nogen der skulle kalde på dig? Jamen, jeg skulle da ind og have min formiddagsmellemmad. Ja men det får vi ikke her, sagde Petrea. Nej, sagde han, men det behøver I heller ikke, men jeg skal ha'. Han fik jo kosten, der hvor han var. Det var også ham, der tækkede præstegården, altså den gamle præstegård, og så var der der, hvor præsteforpagteren boede, der var også stråtag på, og der kom Hans op og tækkede. Hans, han var fantastisk godt skåret for tungebåndet, så han snakkede og snakkede og snakkede, han snakkede værre end jeg, og det siger ellers ikke så lidt. Og præsten han har nok siddet og blevet lidt irriteret, han havde jo sit kontor ud til gården, så han råbte: "Hansen, hvis De nu snakkede lidt mindre, tror De så ikke arbejdet skred lidt bedre?" Men så sagde Tække-Hans: "Herr Pastor, hvis De havde mit snakketøj, så tror jeg folk gik i kirkehuset meget mere" Sådan var det.

Nå, men så havde de en søn, han hed også Rasmus, Og når den gamle Rasmus han omtalte sin søn, så sagde han altid Ras-knejden. Og Ras-knejden, ham kendte vi alle sammen. Når det var vinter, og han havde en overfrakke på, men det var ikke bare derfor, vi kendte ham, på den måde vi kendte ham på, at han havde sådan en overfrakke på, ved I godt, der har slidser ned bagi, og så tog han sine hænder herind og stak hænderne i bukselommerne fordi det var koldt, og så gik han sådan med bagdelen vippende, det var altså et syn for guder.

Så drejer vi om hjørnet derhenne, og der går man så hen forbi. Jeg vil lige nævne Fru Søgaard (jeg ved godt Kirstine Søgaard er her i dag), Kirstine Søgaards mor, hun kom utrolig meget på centralen. Hun kom for at låne telefonen, det var før folk sådan fik telefon, det havde man ikke dengang. Det var en offentlig samtalestation, der kunne folk så komme ind og låne telefonen, altså mod betaling, kunne man låne telefonen og ringe derfra, Og der kom Fru Søgaard, hun var en meget, meget glad dame, og så kom hun og sagde, jeg skal lige have fat i Hads-Ning Herred, når hun skulle ringe til Odder. Nå, men det var Fru Søgaard, Da jeg fik min datter Annette, kom Fru Søgaard også og besøgte mig, og som et dagligt kuriosum; hun havde i lang tid, taget nogle roser ind, for at de skulle springe ud. Det var sådan nogle gammeldags roser, som Bedste havde hjemme i vores have, og sådan nogle havde Fru Søgaard ligesådan, for hun havde engang fået et skud derfra engang. Det glemmer jeg altså aldrig, at hun kom til min barsel med de der.

FLØJTE-RAS

Hans, jeg har jo slet ikke talt om dig og din far, vel? Så går vi over på Langs Vej. Og der boede Rasmus Laursen, Ras Laursen som vi kaldte Fløjte-Ras, og hvorfor vi kaldte ham Fløjte-Ras? Det var fordi han kunne ikke fløjte, men han fløjtede ustandselig, eller han prøvede på det, han gik nærmest sådan med skæv mund og sagde "hys hys".

Og ovre hos Hans, Hans er også min barndomsven, og han havde en bror der hed Henry, og Kathrine og hvis vi omtaler Trine, så ved alle hvem det var. Det var de værste børster i Holme. Altså – de lavede alle de gale streger, der kunne laves, dem har Hans været med til at lave. Der var ... så jeg har nok været noget i samme retning, men i hvert tilfælde, hvis jeg fulgtes med Hans nytårsaften, så måtte jeg godt gå ud, og det gjorde vi så, og så skulle vi rigtig ud og lave nytårsløjer, og det gjorde vi på den måde, at Hans og jeg vi lavede hver en prop, og vi gik op til Andreasen, som jeg godt vil tale om senere, hvis jeg har tid, jeg har ikke ret meget.

Men vi stod så oppe ved Andreasen og så gned vi på en rude, og vi gned og gned sådan at det piftede når man gned med sådan en prop der. Og Pludselig gik ruden i stykker, altså vi har vel aldrig rendt så stærkt, som vi rendte. Hvordan min bedste hun fik det at vide, det ved jeg ikke, men jeg har nok selv fortalt hende det, jeg turde ikke fortælle det til min far og mor. Men bedste, hun sørgede i hvert tilfælde for, at der blev sat en rude i, men så skulle vi også selv betale den. Men se Hans havde jo været med til det, og jeg måtte arbejde inde hos min bedste, for at tjene penge, ruden kostede 40 øre, og jeg fik så 25 Øre. Jeg ville have, at Hans skulle betale de 25, men det ville han ikke, men jeg må sige, jeg har fået dispensation senere, så det har vi altså ordnet. Det var Fløjte-Ras, og det var nytårsaften.

BEBOERE PÅ KALBJERGVEJ

Jo, så var der ham der Andreasen, han var også meget speciel. Han gik i seng i november, og så blev han liggende vinteren over. Synes I så ikke godt, man kan sige, at der var originaler i Holme? Nå, men sådan var det altså. Han havde en masse børn, og det er da som jeg siger, der var en masse dejlige mennesker. Jeg har ikke talt ret meget om Kalbjergvej, hvor vi havde den gamle smedje. Her var smedje og en rigtig gammeldags smedje, og der blev senere telefoncentral og posthus. Og så gik man længere ned af vejen, og der var så det lille gråbrune hus, hvor der var skomager og brugsforening og købmandsforretning foruden alt andet han havde, der var så Andreasen så ovre på den anden side. Men det var folk, der passede sig selv, men altså det eneste, jeg kan fortælle om Andreasen, det var det der med at han gik i hi om vinteren,

Inde ved siden af der boede Marius Larsen, så gik vi lidt længere ned, der boede Musse Skou, Frits Skou, som mange har kendt. Han var vejformand, og der var selvfølgelig også nogle børn, som man havde meget tilknytning til, Og lidt længere nede, der havde vi Dora og Johannes, Og så har vi Martin Sørensen. Og så var der Johannes Poulsen, ja, Johannes Poulsen var også en af de helt vidunderlig dejlige bønder. Og jeg var meget, meget ung, da jeg søgte stillingen som centralbestyrer i Holme, og det var der rigtig mange, der ikke syntes at sådan en fjalet tøs kunne sidde der og være centralbestyrer, men det sørgede Johannes Poulsen og Rasmus M, for, Og jeg var ansat som medhjælp på centralen. Rasmus M. ringede næste dag og sagde, ja så er den ved at være rav gal, for de synes, du er for ung, men kan du ikke gøre det, at du kan gå rundt for at samle nogle anbefalinger sammen (Der var på daværende tid 32 abonnenter), og hvis du bare kan få fra de halve, så er den hjemme, så skal jeg gå ind på telefonkontoret med dem.

Det gjorde jeg, og jeg fik, og har stadigvæk, de der vidunderlige anbefalinger skrevet af mærkværdige mennesker i Holme. Nogle var skrevet flot på A4 ark med pæn skrift, og nogle var skrevet på en lap, der var revet ud af et regnehæfte,, Men det var hjertens godt det hele, og jeg blev ansat og var der i 11 år, så det gik jo altså, der gik faktisk godt, og jeg må sige, at det var helt vidunderligt. Så talte jeg før om Anna Broholt, og det var nemlig så dejligt, hun var en af de der argumenter også, det var sådan, at der om efteråret kom æbler og blommer og ting og sager, hun var faktisk bare dejlig,

Jeg er ikke helt færdig, der er lige én til, det er ikke en original, men en markant personlighed, som jeg godt lige vil tale om. Og det er Vagn Jensen. Jeg synes, det er godt, at vi har dig, for uden dig havde vi slet ikke været her i dag, Jeg ved godt, det her er torsdagsklubben, men altså, er der nogen, der har været ovre i det der lokale under Rundhøjskolen, og se alle de billeder. Det er Vagns fortjeneste. Jeg synes, vi skal give ham sådan et ordentlig klap, for det har han virkelig fortjent. Og det var så hvad jeg kunne klare.

Vagn Jensen: Jeg skal da også sige på hele forsamlingens vegne, tak til Else for en levende og fin fremstilling af Holme i tyverne og et lille stykke op i trediverne også. Det var festligt og fornøjeligt, Jeg kendte jo det meste af det selvfølgelig, men jeg kunne godt finde nogle, du burde have omtalt også, men jeg ved godt, den ene det er af beskedenhed, du ikke ville omtale din bedstemor, for hun var en personlighed i Holme, men det er nok med vilje.

Else Andersen: Så er jeg sådan et følelsesmenneske, at jeg kommer til at tude, og det vil jeg altså ikke.

Vagn Jensen: Nej, men det kan vi godt forstå. Ja, tak skal du ha' Else.